

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a által képviselt felperesnek, a jogtanácsos által képviselt **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa** (1088 Budapest, Réviczky utca 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság a 21. sorszámú végzéssel kijavított 2011. évi január hó 25. napján kelt 20.K.32.198/2009/17. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak - az adóhatóság külön felhívására - fizessen meg 101 000 (azaz egyszázegyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a 903/2009. (IV.22.) számú határozatában megállapította, hogy a felperes a 2009. február 5-én sugárzott című műsorszámban megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 10. §-ának (5) bekezdését, amikor a műsorszám alatt több esetben, hangsúlyos módon említésre került a neve. A burkolt reklámozást megvalósító közlés a műsorszámon belül dramaturgiailag nem indokoltan került bemutatásra „Az ország legszebb pultos lánya” címért versenyző lányok bemutatásakor, vagyis objektivitás érzését keltő módon. Az információ egyáltalán nem kapcsolódott a műsorszám alapinformációjához, a verseny történéseihez képest indokolatlan mértékben hangzott el a neve, így

alkalmas volt kereskedelmi jellegű hatás kiváltására, a megnevezett vendéglátó-ipari egység szolgáltatásainak az igénybevételére befolyásolhatta a nézőket, és a tulajdonosának, üzemeltetőjének gazdasági érdekeit szolgálta. Fentiek miatt az alperes 1 682 805 forint kötbér megfizetésére kötelezte felperest. Határozatában utalt arra, hogy a felperes a szerkesztett műsorszám esetében akkor járt volna el helyesen, ha a nevének említését akár kisípolással száműzi, így biztosítva a sugárzás törvényességét.

A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot, elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését kérte, másodlagos kereseti kérelme a hatályon kívül helyezés mellett az alperes új eljárásra kötelezésére vonatkozott, míg harmadlagosan kérte a kötbér szankció megváltoztatását, illetve enyhébb szankció kiszabását.

Az alperes a határozata jogszerűségére hivatkozva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A burkolt reklámozás kapcsán kialakult bírósági gyakorlatra hivatkozással osztotta az alperesi határozat megállapításait és egyetértett az alperessel, hogy a felperes által sugárzott műsorszám témájához képest a többszöri hangsúlyos módon történő említése idegen és attól eltérő hatású volt, nem kapcsolódott a műsorszám alapinformációjához, témájához, ezért kereskedelmi jellegű hatás kiváltására alkalmas volt, vagyis a megnevezett vendéglátó-ipari egység szolgáltatásának igénybevételére befolyásolta a nézőket. Megállapította, hogy az alperes a tényállást teljes körűen tisztázta, a határozat indokolása részletes, mindenre kiterjedő, a szankció kiválasztásával és alkalmazásával kapcsolatban a mérlegelés szempontjai az elkövetett jogsértés gyakoriságára és súlyára tekintettel megállapíthatóak.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és jogsértés hiányában a kereseti kérelemnek megfelelő határozat hozatalát kérte. Tévesnek tartotta az elsőfokú ítélet megállapítását, amely szerint a műsorszámban megvalósult a burkolt reklám megállapításához szükséges mindhárom konjunktív feltétel. A tárgybeli show műsor szórakoztató és nem tájékoztató jellegű, ezért a műfaj alapvető sajátossága is kétségesse teszi, hogy a vitatott műsorszegmensben elhangzottakat információként lehetne értékelni. Hivatkozott arra, hogy a pultos lányok bemutatásánál minden esetben feltüntetésre került a munkahelyük, mindez azonban a tárgyilagos és tényszerű tájékoztatás érdekében, egyik esetben sem keltve a semleges információ látszatát. Álláspontja szerint azért, mert elhangzott a „producerem vendéglője” élcelődés, illetve, mert ezen tény apropóján a maga volt visszatérő módon az élcelődés tárgya, még nem valósított meg burkolt reklámozást, mivel az étterem jellege és szolgáltatásai nem kerültek bemutatásra, a megemlékezésének célja nem a vendéglátóhely népszerűsítése és gazdasági érdek megjelenítése volt. Fellebbezésében utalt az Európai Parlament és Tanácsnak a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) rendelkezéseire is.

Az alperes a fellebbezésre érdemi észrevételt nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás terjedelmét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 247.§-a (2) bekezdésére figyelemmel - alkalmazva a Pp. 253.§-ának (3) bekezdését - a felperesi fellebbezésben előadott indokok szerint határozta meg. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a peradatok alapján helytállóan állapította meg a tényállást, az abból levont következtetése megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek és a már kialakult és következetes bírósági gyakorlatnak is, döntését a szükséges mértékben, kellő részletességgel okszerűen megindokolta. A felperes fellebbezésében olyan új tényt, körülményt nem jelölt meg, amely az elsőfokú bíróság ítéletének jogszerűségét megkérdőjelezné, előadott érvei a fellebbezés kedvező elbírálását nem eredményezhették.

Az Irányelvhez kapcsolódó fellebbezési indokokra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a 4.Kf.27.569/2010/7. számú ítéletben foglaltakra utalással az alábbiakat emeli ki.

A felperes sem a keresetlevelében, sem a fellebbezésben nem jelölte meg tételesen az Irányelv kiemelt rendelkezését. A szöveg alapján a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes az Irányelv 1. cikk c/ pontjára hivatkozott, mely szerint az Irányelv „alkalmazásában „burkolt reklám” az áruk, szolgáltatások, illetve egy áru gyártója, vagy szolgáltatások nyújtója nevének, márkanévének, vagy tevékenységének szavakban vagy képekben megfogalmazott, műsorban történő bemutatása, ha az ilyen bemutatás a műsorszolgáltató szándéka szerint hirdetési célokat szolgál és természetét tekintve félrevezetheti a közönséget. Az ilyen jellegű bemutatást szándékosnak kell tekinteni, különösen, ha fizetésért vagy hasonló ellenszolgáltatásért cserében nyújtják.”

A normahely értelmezése során a másodfokú bíróság figyelembe vette, hogy a Régiók Bizottságának 2007/C 51/02. számú, az Irányelv módosítására vonatkozó 2006. október 11-én kelt véleményét, amely szerint az új szöveggént a következőt kellene elfogadni: „az ilyen jellegű bemutatást szándékosnak kell tekinteni különösen akkor, ha fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében nyújtják, illetve ha egy árut, szolgáltatást, nevet, védjegyet vagy tevékenységet nem megengedett módon kiemelnek. A kiemelés akkor nem megengedett, ha nem indokolják műsorszerkesztői követelmények, különösen a valós élet bemutatásának vonatkozásában.”

A másodfokú bíróság a fentiek összevetése alapján azt állapította meg, hogy műsorszolgáltató hirdetési célú szándékának az Irányelv alkalmazása során sem ismérve az ellenszolgáltatás, az csak megerősíti ekörben az értékelést. A hirdetési szándék ellenérték hiányában is megállapítható, ha a termék bemutatása nem szerves része a műsorszámnak, és megjelenítését nem indokolják műsorszerkesztői követelmények. Az Rttv. szabályozása, a műsorszolgáltatói szándék figyelmen kívül hagyása a törvényszövegben, megfelel az Irányelv által támasztott követelményeknek.

A másodfokú bíróság a műsorszám megtekintése alapján megjegyezni kívánja, hogy a műsorszegmens valamennyi körülményét is figyelembe véve megállapítható, hogy felperesnek egyértelműen a figyelemfelkeltés volt a célja, ellenkező esetben - mivel felvételtől sugárzott és szerkesztett műsorszámról volt szó - a hírverés elkerülése végett a burkolt reklámozást megvalósító részleteket kisípolással vagy akár más megfelelő módon mellőzhette volna a produkcióból.

Az Rttv. 10. §-ának (5) bekezdése szerint burkolt, illetve tudatosan nem észlelhető reklám nem közölhető. Az Rttv. 2. §-ának 4/ pontja szerint e törvény alkalmazásában burkolt reklám az a műsorszám vagy műsorszámon belüli tájékoztatás, amely semleges információ látszatát keltve ösztönöz áru vásárlására, vagy szolgáltatás igénybevételére, vagy bármely más üzleti magatartásra.

A másodfokú bíróság megállapítása szerint a kifogás tárgyává tett műsorrészlet, a vendéglátóhely többszöri és hangsúlyos említése, az ott dolgozó pultos lányokkal való viccelődés és a műsorvezető élcelődései mind azt támasztják alá, hogy a felperes semleges információ látszatát keltve kívánta felhívni a nézők figyelmét a producer érdekeltségébe tartozóra és a mellette található koktélbárra. Mivel a felperes a műsorszám fő témájához képest idegen, attól eltérő beszélgetésfolyamba rejtve tette közzé az adott ösztönző információt, megsértette a Rttv. 10.§-ának (5) bekezdésében foglalt tilalmat, amely okból elmarasztalása jogoszerű volt.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a burkolt reklámozás tekintetében a semleges információ az, amelyet a néző egy adott műsorszám megtekintése közben úgy fogad be, hogy annak jogi minőségével nincs tisztában, azonban az képes a reklám hatásainak kiváltására (igénybevételre ösztönöz, cselekvésre indít, figyelmet felkelt). A nevének említése a műsor témájához szorosan nem kapcsolódó olyan többletinformáció volt, amely semleges információ látszatát keltve került közlésre, és alkalmas volt arra, hogy a nézőket a vendéglátóhely, illetve tulajdonosának, üzemeltetőjének szolgáltatásai igénybevételére ösztönözze.

A határozatnak a szankcióalkalmazásra vonatkozó része tekintetében emeli ki a másodfokú bíróság, hogy amennyiben a jogszabály a mérlegelési jogkörben hozott döntés kapcsán nem határozza meg a mérlegelés szempontjait, akkor a törvény célját, az elkövetett jogsértő magatartás súlyát, és a további jogsértéstől való visszatartás lehetőségét kell a közigazgatási szervnek mérlegelnie, mindezt érvényre juttatva döntésében. A konkrét ügy összes körülményeinek mérlegelésével, valamint az elérni kívánt törvényi cél szem előtt tartása mellett az alkalmazni kívánt szankciót szabadon választhatja ki, és saját meggyőződése szerint határozhatja meg annak mértékét. Ennek során az alperes az irányadó hazai jogszabályoknak megfelelően köteles eljárni. Az alperes döntéshozatala során figyelemmel lehet az azonos tárgyban korábban meghozott határozataira, ezekre

döntése indokolásában - mint a szankció kiválasztása során és mértékének megállapításakor a mérlegelése körébe vont körülményre -hivatkozhat.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldalán - az alperesi határozatban és nyilatkozatban foglaltaktól eltérően - a fokozatosság elvére hivatkozott, amelyhez kapcsolódóan a Fővárosi Ítéltábla megjegyezni kívánja, hogy ilyen elv szerinti eljárást az Rttv. nem ír elő. Ellenkezőleg, amint arra számos korábbi esetben is utalt, lehetőséget ad az Rttv. 112.§-ának (1) és (2) bekezdése arra is, hogy a jogsértést akár első alkalommal megvalósító műsorszolgáltatóval szemben az alperes egyszerre több joghátrányt, illetőleg akár a legsúlyosabb joghátrányt alkalmazza (Legfelsőbb Bíróság Kf.VI.37.260/2000/7. szám).

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kiegészítésével a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, míg a felperes az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles 1 682 805 forint kötbér, mint pertárgyérték után, annak 6%-ában az Itv. 39. §-a (3) bekezdés c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékben.

Budapest, 2011. november hó 17. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke,

dr. Rácz Krisztina s.k. előadó bíró,

Huszárné dr. Oláh Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő